

Львівщина

Львівщина належить до давніх регіонів Галицької землі. Назва регіону походить від назви міста Львова, яке заснував король Данило Романович для свого сина Лева. Розташована на стику Розточчя і Поділля та одночасно у воротах, крізь які проходить шлях із східної у західну Європу, Львів був оплотом оборони галицьких володінь від татарських набігів, а також великим торговельним центром. Сьогодні Львівщина залишається одним з найбільших культурних, духовних та туристичних осередків рідної землі.

Львівщина - це легендарне місто Львів з неповторним унікальним архітектурним ансамблем та багатою історією, старо-

винне місто-фортеця Жовква, неповторні замки "Золотої підкови", чудові ландшафти з озерами в державному заповіднику природи "Розточчя", гірськолижні курорти Карпат, відомі рекреаційні центри: Трускавець, Моршин, Східниця.

Львівська область - найбільша серед західноукраїнських областей (її площа складає 21,8 тис. кв. км і займає 3,6 % від території всієї України). Львівщина, з її історико-культурною спадщиною та багатством рекреаційних ресурсів, входить до п'ятірки найпривабливіших туристичних територій України. Територія області поділена на 20 районів і 9 міст обласного значення. Найбільші міста:

Львів, Дрогобич, Червоноград, Стрий, Борислав, Самбір.

В області зосереджено 4000 історико-архітектурних пам'яток XII-XX століть, або 25% від усієї кількості в Україні. Зокрема, великою популярністю серед туристів користуються замкові фортифікації Львівщини, а саме Олеський, Золочівський, Підгорецький, Свірзький замки, які об'єднуються в найпопулярніший туристичний маршрут "Золота підкова Львівщини". У Львівській області є 5 театрів, створено 14 державних музеїв, 10 замків. Львівська область є одним із найвідоміших туристичних регіонів України та Східної Європи, який володіє унікальними лікувально-оздоровчими, водними, ландшафтними ресурсами, пам'ятками історико-культурної спадщини. Львівський регіон має багату історико-культурну спадщину.

Львів називають перлиною Європи, музеєм просто неба. Центральна частина м. Львова оголошена історико-архітектурним заповідником і внесена до "Списку світової культурної спадщини" ЮНЕСКО.

Місто Жовква називають Королівським містом, історична частина якого є державним історико-архітектурним заповідником.

У місті Золочів збережений замок з бастіонами XVI ст., Китайський палац XVII ст.

Село Підгірці - давня резиденція польських королів, де є замок пізньоренесансної архітектури 1635-1640 рр., пам'ятка садово-паркового мистецтва XVII-XVIII ст. світового значення, Василіанський монастир XVII ст., костел Йосифа 1752-1766 рр., Михайлівська церква 1760 р.

Село Урич - історико-природничий заповідник "Урицькі скелі" із залишками збереженої давньоруської фортеці XI-XIV ст.

Регіон багатий унікальними родовищами мінеральних вод та грязей з лікувальними властивостями, на базі яких функціонують відомі курорти Трускавець, Моршин, Шкло, Немирів, Любін Великий.

Місто Трускавець - курорт державного і міжнародного значення. На території курорту налічується понад 25 мінеральних джерел (найбільш відома мінеральна вода "Нафтуса"), інтенсивно застосовується озокеритолікування, оскільки поруч знаходиться найбільша в Європі шахта з видобутку озокериту - м. Борислав.

Смт Східниця - бальнеологічний курорт, де налічується 38 джерел і понад 17 свердловин з різним фізико-хімічним складом. До послуг туристів і відпочиваючих - 7 пансіонатів, 2 бази відпочинку, лікарня. Варто зазначити, що смт Східниця потребує вагомого вкладення інвестицій, які сприятимуть швидкому розвитку туристичного та санаторно-курортного потенціалу.

Місто Моршин - один із відомих і перспективних курортів Прикарпаття. Його мінеральні води джерел лікують хронічні захворювання шлунка, кишківника, печінки, жовчного міхура та підшлункової залози. Моршин - курорт державного значення, до послуг відпочиваючих 12 санаторіїв, 3 пансіонати, бальнеогрязелікарня, аеросолярій, інгаляторій тощо.

Смт Немирів - бальнеологічний курорт, 6 мінеральних джерел; функціонують санаторій, бальнеолікарня, грязелікарня, табори відпочинку.

Смт Шкло - бальнеологічний курорт, де функціонують санаторій, бальнеолікарня, грязелікарня, табори відпочинку.

Смт Великий Любін - бальнеологіч-

Кафедральний (Латинський) собор

ний курорт; функціонує санаторій, бальнеогрязелікарня. Курорт відомий торфовими грязями, які активно використовуються для лікування захворювань органів кровообігу. Це один із небагатьох в Україні унікальних курортів.

У зимовий період на території області діють 4 гірськолижних курорти: смт Славське, с. Тисовець (Сколівський район), с. Розлуч, м. Турка (Турківський район), де функціонують лижні спуски з підйомниками.

Великої популярності в області набуває сільський туризм у найбільш привабливих куточках регіону: Сколівщина, Турківщина, Жовківщина, курорти Трускавець, Моршин, Східниця, в гірськолижних центрах Славське, Тисовець, Рожанка.

Регіон має можливості для розвитку релігійного та сентиментального туризму. В області збереглося багато культурних і сакральних споруд. Значний інтерес у туристів викликають такі міста, як Жовква, Белз, Бібрка, Золочів, Жидачів, Олесько.

Пам'ятки культурної спадщини та найпопулярніші туристичні місця краю

Площа Ринок

Архітектурний ансамбль площі Ринок займає особливе місце в архітектурі Львова. Площа майже квадратної форми, з чотирьох сторін її оточують 44 різно-

рідні за часом і стилем (ренесанс, бароко, ампір) будинки. У пивницях та на перших поверхах багатьох будинків збереглися елементи готичної архітектури XV-XVI ст. різних стилів.

Палац Бандинеллі, де була відкрита перша в місті пошта. Палац Корнякта, який наприкінці XVII ст. перейшов у власність польського короля Яна II Собеського. На сьогодні в цьому будинку знаходиться Львівський історичний музей, де в Італійському дворіку і Королівських залах проходять концерти старовинної і класичної музики. На площі Ринок знаходиться Аптека-музей, яка працює безперервно більше ніж 250 років. Центр площі увінчує Ратуша, яка впродовж віків неодноразово перебудовувалася.

Кафедральний (Латинський) собор

Був закладений приблизно в 1360 р., поряд з площею Ринок. Будівництво тривало майже 100 років. Це костел суворих і простих готичних форм та водночас монументальних і величавих. Вівтарна частина залишилась майже незмінною до нашого часу. В XVI-XVII ст. собор обростає цілим рядом каплиць. Крім Кафедрального собору в XIV столітті споруджено ще дві пам'ятки архітектури - церкву св. Юра та Вірменську церкву. Юрська церква не збереглася до нашого часу.

Вірменський собор був споруджений між 1370 і 1390 роками. Храм будувався за зразком вірменських святинь, але на

Олеський замок

Вірменський собор

ньому позначились впливи романсько-готичної архітектури Західної Європи та великою мірою відбиті сліди запозичень староруської галицької архітектури.

Гордістю Львова став збудований у XVI ст. на Руській вулиці славнозвісний ренесансний ансамбль Успенської церкви із трьох пам'яток: Церкви Успення Богородиці, Каплиці Трьох Святителів та Вежі дзвіниці Корнякта. Цей ансамбль був створений на місці першої православної церкви Успення княжих часів у класичному стилі українських дерев'яних храмів. Вежа заввишки 66 метрів вважається найгарнішою дзвіницею Львова.

Синагога "Золота роза"

Недалеко від церкви стояла споруда, яка за своїм винятковими художніми вартостями належала до шедеврів Львівської архітектури. Це - синагога "Золота роза", збудована в 1582 р. В ній поєднувались готичні форми з ренесансними. У 1942 р. будівля була зруйнована. Залишилась тільки частина північної стіни.

Львівський державний академічний театр

Львівський державний академічний театр опери і балету побудований за проектом архітектора Зігмунта Горголевські - автора багатьох монументальних споруд у Польщі і Німеччині. На сьогодні в оперному театрі працюють понад 40 солістів. У репертуарі театру 22 опери, 3 оперети та близько 20 балетів. Усі опери йдуть мовою оригіналу (італійсь-

кою, французькою, російською, польською). Для зручності глядачів над сценою розміщене табло з рухомим рядком, що подає переклад змісту вистави українською мовою.

Молодіжний театр ім. Леся Курбаса

Створений у 1988 р. Театр носить ім'я видатного режисера, актора, драматурга, публіциста, перекладача, Олександра Степановича (Леся) Курбаса (1887-1942).

Львівський театр естрадних мініатюр

Театр-студію естрадних мініатюр "І люди, і ляльки" було засновано Львівським відділенням Національної спілки театральних діячів України з ініціативи Олега Новохацького у 1990 р.

Перший український театр для дітей та юнацтва

Споруда, в якій тепер розташовується театр, була збудована у 1939 р. для Єврейського театру. У 1944 р. до Львова переїхав Театр юного глядача, який був заснований у Харкові в 1920 р.

Духовний театр "Воскресіння"

Львівський духовний театр "Воскресіння" засновано в 1990 р. режисером Ярославом Федоришиним та групою молодих акторів з різних міст України. З 1992 р. на базі театру "Воскресіння" відновлюється театральний фестиваль "Золотий Лев".

Національний академічний український драматичний театр ім. Марії Заньковецької

Театр було збудовано у 1842 р. З 1900-

Синагога "Золота роза"

Львівський державний академічний театр

го до 1939 р. приміщення театру використовувалось у різних цілях (як філармонія, кінотеатр). За цей час воно зазнало кількох реконструкцій. Остання реконструкція відбувалась у воєнний період 1941-1944 рр. З 1944 р. в цьому приміщенні постійно працює трупа театру ім. М. Заньковецької.

Будинок органної і камерної музики

Будинок органної та камерної музики знаходиться в колишньому костелі святої Марії Магдалини (XVII ст.). У 1932 р. в костелі було встановлено виготовлений у Чехії орган фірми "Rieger-Kloss", найбільший на території України.

Костьол єзуїтів

Збудований на честь святих Петра і Павла у 1610-1630 рр. за зразком церкви Іль Джезу в Римі. Будівництво розпочав монах Памхіус, а закінчив архітектор Джакомо Бріано. Довжина цього костюлу - 41 м, ширина - 21 м, висота центрального нефа - 26 м. Може водночас вмістити 3500 осіб і ще 1500 - на галереях. Будівництво костелу фінансувала Єлизавета Синявська, пізніше фамільний костел родин Синявських, Яблоновських, Дзедушицьких.

Домініканський собор

Домініканський костел був закладений за проектом інженера і архітектора Я. де Вітте у 1749 р., будівництвом керував М. Урбанік, з 1764 р. - К. Мурадівич, а фасад закінчив С. Фессінгер. Костел побудований у стилі пізнього бароко за західноєвропейським зразком.

Домініканський собор

Олеський замок

Олеський замок - видатна пам'ятка архітектури та історії XIII-XVIII ст. Більше шести віків стоїть він на високому пагорбі, свідок багатьох подій, кам'яна сторінка історії. Перша згадка про замок в історичних джерелах припадає на 1327 рік. Дослідники вважають, що збудував замок один із синів галицько-волинського князя Юрія Львовича. Тепер тут музей-заповідник Х-XVIII століть "Олеський замок" - відділ Львівської картинної галереї, експозиція якого відтворює атмосферу культурно-мистецького життя минулих століть. У музеї зібрано твори живопису, скульптури, ужиткового мистецтва Х-XVIII ст., які представляють складний період у розвитку мистецтва західноукраїнських земель.

Свірзький замок

Перша згадка про Свірж, який у давнину був містом, датується 1427 роком, коли його відвідав польський король Владислав II, а 22 вересня 1449 р. проведено розмежування між містом і селом Свірж. Свірзький замок згадується вперше лише у XVI ст. (1530 р.), коли він належав шляхетському роду Свірзьких. Сучасного вигляду замок набрав із середини XVII ст. - від часу переходу його у власність графа О. Цетнера, який перебудував і значно зміцнив замок. Свірзький замок не раз ставав об'єктом кінозйомок. Він розташований у живописній місцевості і є прекрасним місцем відпочинку. У зам-

Церква св. Юри

ку зберігся оздоблений камін, бійниці, а посеред двору - величезна криниця.

Підгорецький замок

Підгірці - історико-архітектурна перлина України. Не знайти такого села в Україні, де було б більше давніх пам'яток культури, ніж у Підгірцях. Тут міститься великий археологічний комплекс літописного міста Пліснеська, монастир отців Василіян XVII-XVIII ст., архітектурний ансамбль замку XVII-XVIII ст. з парком, Михайлівська церква - пам'ятка дерев'яної архітектури XVIII ст., низка інших пам'яток культури і природи. Перша писемна згадка про Підгірці датується 1431 роком. Уславлений колись у Європі Підгорецький замок - це ансамбль, до якого входить оточений складною оборонною системою триповерховий палац, заїжджий двір XVIII ст., костюл і парк. Замок споруджено протягом 1635-1640 рр. на місці старого укріплення, яке згадується ще під 1530 роком. Підгорецький замок - це один з найкращих у Європі зразків поєднання імпозантного палацу з bastiонними укріпленнями, розташований на одному з відрогів Подільської височини.

Поморянський замок

Поморянський замок розташований за 27 кілометрів на від Золочева. Збудований у першій половині XVI ст. за наказом воєводи Яна з Сієни на місці дерев'яної фортеці, що була споруджена магнатами Свинками у XV ст. Замок, оточений водою

з трьох сторін, неодноразово витримував зatoryнні облоги. Від старого замку збереглися два двоповерхові корпуси.

Золочівський замок

Золочівський замок - пам'ятка архітектури XVII ст. У 1986 р. розпочато реставрацію, і сьогодні він функціонує як відділ Львівської галереї мистецтв "Музей-заповідник Золочівський замок". Поряд з Одеським і Підгорецьким замками, він входить у туристичний маршрут "Золота Підкова".

Національний природний парк "Сколівські Бескиди"

За своїми функціями НПП "Сколівські Бескиди" є науково-дослідною, природоохоронною, рекреаційною, культурно-освітньою умовою загальнодержавного значення і входить до складу природно-заповідного фонду України. Сколівські Бескиди - це не тільки резерват самобутньої незмінної природи, а й колосальне багатство рослинного, тваринного світу та надр.

*Інформацію надано
Львівською обласною державною адміністрацією*

Китайський палац, м. Золочів

Національний парк "Сколівські Бескиди"